

ज्वजलपा वाःपौ

JWOJALAPA WEEKLY

दैं ँ ल्याः १५ (पूर्णडक १६२) ने. सं. ११३८ कछलागा पारु आइतवाः २०७४ कार्तिक १९, गते आइतवार (Nov- 05, 2017)

मू ँ १- पृष्ठ ६

१० नम्बर क्षेत्रय् कांग्रेस व वामगठबन्धनया दथुइ कडा प्रतिस्पर्धा च्यागू पार्टीया उम्मेदवारत प्रतिनिधिसभा व प्रदेशसभाया चुनावी मैदानय्

ज्वजलपा वा:पौ

वइगु मंसीर २१ गते जुइगु प्रतिनिधिसभा व प्रदेशसभाया चुनावया नितिं यें जिल्ला निर्वाचन क्षेत्र नं. १० सं च्यागू राजनीतिक पार्टीतपाखें उम्मेदवारी दर्ता यायेगु ज्या जूगु दु ।

मूल रुपं नेपाली कांग्रेस व वाम गठबन्धनपाखें उम्मेदवार जुयादीपनिगु नांयात कया किपू नगर लागाय् नापं १० नम्बर

क्षेत्रय् व्यापक चर्चा जुयाच्चंगु दु । नेपाली कांग्रेसपाखें प्रतिनिधिसभाया नितिं राजेन्द्र कुमार केसी उम्मेदवार जुयादीगु दुसा वामगठबन्धनपाखें माओवादी केन्द्रया हितमान शाक्य उम्मेदवार जुयादीगु दु ।

अथे हे नयाँ शक्तिपाखें पञ्चलाल महर्जन, नेपाली कांग्रेस (विपि)पाखें प्रणय सिंह जुयादीपनिगु नांयात कया किपू नगर लागाय् नापं १० नम्बर

उम्मेदवार जुयादीगु दु । नेकपा मालेपाखें श्याम अधिकारी, विवेकशिल साक्षा पार्टीपाखें प्रदिप ढकाल उम्मेदवार जुयादीगु दु ।

अथे हे प्रदेशसभाया नितिं नेपाली कांग्रेस पुकार महर्जन, वाम गठबन्धनपाखें माओवादी केन्द्रया दिलिप महर्जन, देशभक्त जनगणतान्त्रिक मोर्चा, नेपाल 'मुन्ना', देशभक्तजनगणतान्त्रिक मोर्चा पाखें सुरेश श्रेष्ठ

नयाँ शक्ति केशरत्न बज्राचार्य, नेपाः राष्ट्रिय पार्टीपाखें विष्णुगोपाल गोपाली उम्मेदवार जुयादीगु दु । अथे हे ख पाखे नेपाली कांग्रेसया धर्मानन्द श्रेष्ठ, वाम गठबन्धनपाखें माओवादी केन्द्रया रमा आले मगर, नयाँ शक्ति होमप्रसाद रिजाल, संघीय समाजवादी फोरम देवकुमार महर्जन उम्मेदवार जुयादीगु दु । थुगु कथं थीथी राजनीतिक पार्टीया उम्मेदवारतय्गु दथुइ

प्रतिस्पर्धा जुइगु जूसां नं मूल रुपं कांग्रेस व वाम गठबन्धनया दथुइ हे कडा प्रतिस्पर्धा जुइगु अवस्था दु । नेपाली कांग्रेसया नेता कार्यकर्तातय्सं थःपिनिगु पार्टी हे चुनावय् त्याइ धकाः दावी यानाच्चंगु दुसा वामगठबन्धनया नेता कार्यकर्तातय्सं नं थःपि हे त्याइ धकाः दावी याना वयाच्चंगु दु ।

थुगु ल्याखं स्वल धाःसा निगू पक्षया दथुइ कडा प्रतिस्पर्धा

जुइगु स्थानीय मनूतय्सं अनुमान यानाहःगु दु । उम्मेदवार दर्ता जुइ धुसानिसं राजनीतिक पार्टीतय्सं थःपिनिगु पार्टीया उम्मेदवारयात त्याकेगु नितिं माःगु कथंया प्रचारप्रसार यायेगु ज्या तर्क सुरु याये धुंकूगु दु । प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपं भोट फवनेगु ज्या तर्क यानाहःगु दु । आः चुनावी गतिविधि किपुलिइ तिन्न जुया वइगु अवस्था ब्वलना वःगु दु ।

३ नम्बर प्रदेशसभा व प्रतिनिधिसभाय् सु सु नेवाःत दन

ज्वजलपा वा:पौ

थ्वहे वइगु मंसीर २१ गते जुइगु निगूगु चरणया प्रदेश व प्रतिनिधिसभा चुनावय् ३ नम्बर प्रदेशया प्रदेशसभा व प्रतिनिधिसभापाखें थीथी पार्टीया उम्मेदवार दर्ता बिहिवाः क्वचाःगु दु । ३ नम्बर प्रदेश नेवाः लागा कथं कयातःगु प्रदेश खःसा थुगु प्रदेश यें, यल, खप जिल्ला व काभ्रेपलाञ्चोक, सिन्धुली, मकवानपुर जिल्लात लाः ।

बिहिवाः उम्मेदवार ब्यूपिं प्रतिनिधिसभाया ३ नम्बर क्षेत्रया येंया १० गू चुनाव क्षेत्रपाखें नेवाः उम्मेदवारपिं थुकथं दु : येंया १ नम्बर य् नेपाली कांग्रेसपाखें प्रकाशमान सिंह, ५ नम्बरय् नयाँ शक्तिपाखें शारदा मल्ल, ६ नम्बरय् नेपाली कांग्रेसपाखें भिमसेनदास प्रधान, ६ नम्बरय् नयाँ शक्तिपाखें मानबहादुर महर्जन, ७ नम्बरय् वामगठबन्धनपाखें रामवीर मानन्धर, ७ नम्बरय् संघीय समाजवादीपाखें ज्ञानेन्द्र मोहन श्रेष्ठ, ८ नम्बरय् वामगठबन्धनपाखें जिवनराम श्रेष्ठ, ८ नम्बरय् नयाँ शक्तिपाखें केशव तःभ्याः, ९ नम्बरय् नेपाली कांग्रेसपाखें ध्यानगोविन्द रंजित, ९ नम्बरय् नयाँ शक्तिपाखें भिम महर्जन, ९ नम्बरय् वामगठबन्धनपाखें कृष्णगोपाल श्रेष्ठ, ९ नम्बरय् नेपाः राष्ट्रिय पार्टीपाखें खगेश रंजित, ९ नम्बरय् संघीय समाजवादी शर्मिला सुवाल, १० नम्बरय् वामगठबन्धनपाखें हितमान शाक्य, १० नम्बरय् नयाँ शक्तिपाखें पंचलाल महर्जन, १० नम्बरय् संघीय समाजवादी रामलाल श्रेष्ठ,

काभ्रे १ नम्बरय् नेपाः राष्ट्रिय पार्टीपाखें सन्तकुमार महर्जन, अथेहे, यलया स्वंगू प्रतिनिधिसभा चुनावय् यल २ नम्बर क्षेत्रया प्रतिनिधिसभा चुनावय् कांग्रेसपाखें चन्द्र महर्जन व वामगठबन्धनपाखें कृष्णलाल महर्जन उम्मेदवार जुयादीगु दु । यलया ३ नम्बर क्षेत्रपाखें कांग्रेस मदनबहादुर अमात्य उम्मेदवार ब्यूगु दु । अथेहे, खपया प्रतिनिधिसभाया निगू निर्वाचन क्षेत्र कांग्रेस बाबुराजा जोशी व वामगठबन्धन मिलन सुवालयात उम्मेदवारी ब्यूगु दुसा नेमकिपां प्रेम सुवाल उम्मेदवारी ब्यूगु दु । थ्व बाहेक ३ नम्बर प्रदेशया प्रतिनिधिसभाय् काभ्रे, सिन्धुली व मकवानपुरय् निगू निगू चुनाव क्षेत्रपाखें फुक्क हे गैरनेवाःतसें उम्मेदवारी ब्यूगु दु । ३ नम्बर प्रदेशसभाया नितिं येंया १० गू चुनाव क्षेत्रपाखें उम्मेदवार ब्यूपिं नेवाःतय्गु नां थुकथं दु : चुनाव क्षेत्र १ प्रदेश 'क' पाखें कांग्रेसया दिपेन्द्र श्रेष्ठ, क्षेत्र नम्बर २ प्रदेश 'क'पाखें वामगठबन्धनया सानु श्रेष्ठ उम्मेदवार जूगु दु । चुनाव क्षेत्र ४ प्रदेश 'क' पाखें कांग्रेसया नरोत्तम वैद्य । चुनाव क्षेत्र ६ प्रदेश 'क' पाखें कांग्रेसया न्हुच्छेनारायण मानन्धर, वामगठबन्धनपाखें केशव स्थापित उम्मेदवार जूगु दुसा राप्रपा अष्टनारायण महर्जन उम्मेदवारी ब्यूगु दु । चुनाव क्षेत्र ७ प्रदेश 'क' पाखें कांग्रेसया विजय माली, वामगठबन्धनपाखें बसन्त मानन्धर, नेपाः राष्ट्रिय पार्टीपाखें डा. विजय सैजु उम्मेदवारी ब्यूगु दु । चुनाव क्षेत्र ८ प्रदेश 'क'पाखें कांग्रेसया राज्यलक्ष्मी श्रेष्ठ, वामगठबन्धनपाखें राजेश शाक्य व नेपाः राष्ट्रिय पार्टीपाखें रामहरी कपाली उम्मेदवारी ब्यूगु दु । चुनाव क्षेत्र ८

प्रदेश 'ख' पाखें कांग्रेस देवरत्न डंगोल व वामगठबन्धनपाखें अष्टलक्ष्मी शाक्य उम्मेदवारी ब्यूगु दु । चुनाव क्षेत्र ९ प्रदेश 'क' पाखें कांग्रेसया इन्द्रमान तुलाधर, वामगठबन्धनपाखें डा. अजयक्रान्ति शाक्य, क्षेत्र १० प्रदेश 'क' पाखें कांग्रेसया पुकार महर्जन, वामगठबन्धनपाखें दिलीप महर्जन उम्मेदवारी ब्यूगु दु । चुनाव क्षेत्र १० प्रदेश 'ख' पाखें कांग्रेस धर्मानन्द श्रेष्ठ उम्मेदवारी ब्यूगु दु । चुनाव क्षेत्र १० प्रदेश 'क' पाखें नेपाः राष्ट्रिय पार्टीया विष्णु गोपाली, म्मेदवार याःगु दु ।

यल निर्वाचन क्षेत्रपाखें प्रदेशसभाया नितिं उम्मेदवारी ब्यूपिं नेवाःत थुकथं दु : यल निर्वाचन क्षेत्र १ प्रदेश 'ख' पाखें कांग्रेस मीनकृष्ण महर्जन । यल निर्वाचन क्षेत्र २ प्रदेश 'ख' पाखें वामगठबन्धनया ज्ञानेन्द्र शाक्य । यल निर्वाचन क्षेत्र ३ प्रदेश 'क' पाखें वामगठबन्धनया राजकाजी महर्जन उम्मेदवारी ब्यूगु दु । खपया प्रदेशसभाया चुनावय् उम्मेदवार ब्यूपिं नेवाः उम्मेदवारपिं थुकथं दु : खप निर्वाचन क्षेत्र १ प्रदेश 'क' पाखें निरज लवजु उम्मेदवार जुयादीगु दु । खप निर्वाचन क्षेत्र १ प्रदेश 'ख' पाखें कांग्रेस अनिल भुजु, वामगठबन्धनया रोमन शिलाकार । खप निर्वाचन क्षेत्र २ प्रदेश 'ख' पाखें कांग्रेस गणेशमान चक्रधर, वामगठबन्धन राजेन्द्रमान श्रेष्ठ उम्मेदवारी ब्यूगु दु । अथेहे, मकवानपुरया निर्वाचन क्षेत्र १ प्रदेश 'ख' पाखें कांग्रेस अशोक शाक्ययात उम्मेदवारी ब्यूगु दु ।

ज्वजलपा वा:पौ

सल्लाहकार
श्रीकृष्ण महर्जन
प्रकाशक:

नजरराम महर्जन
सम्पादक

श्रीकृष्ण तण्डुकार
ले-आउट:

ज्वजलपा डेस्कटप
संवाददाता

रामभोला महर्जन, निरजमान सिंह
थाकू

प्रिन्ट स्काई, यें

ज्याकू: निखासी त्वा: किपू नपा-३

फोन ल्या: ४३३३००७, ९८४१४०१०७७

ई-मेल : jwojalapaweb@gmail.com

सम्पादकिय

आ: चुनावी मुद्दा दलतय्सं जनता केन्द्रीत यायेमा:

प्रतिनिधिसभा व प्रदेशसभाया निर्वाचनया निति राजनीतिक दलत मैदानय वने धुंकूगु दु । विप्लव माओवादीयात त्व:ता: खँ ल्हायेगु ख:सा फुक्क राजनीतिक दलत चुनाव केन्द्रीत जुया वंगु दु । चुनावया निति आ: प्रचारप्रसार यायेगु अले पार्टीया खँ ज्वना चुनावी सभानिसे थीथी कथंया ज्याभ्व: यायेगु योजना दलतय्सं दयेकाच्वंगु दु ।

चुनावया भ्वलय राजनीतिक दलया नेतातय्सं छगू पार्टीया नेता वा उम्मेदवार मेगु पार्टीया नेता व पार्टी नाप उम्मेदवारयात न्हयलाथे धायेगु व आलोचना यायेगु ज्याय त्रिभुवा बिइफु । न्हापा न्हापा थें हे छम्हेस्यां मेम्हेसित द्वपं बिइगु जक मसासे थुगुसी धा:सा जनतायाथाय वनेगु इलय थ:पिनिगु एजेण्डायात न्हय:ने तया वनेमा: ।

आ: चुनावया भ्वलय थ:पिन्थाय वइपिं नेतात जनता केन्द्रीत मुद्दा ज्वना नाप थ:म्हं ह्यु यायेगु धइगु खँ थुइकेगु योजना दयेका वनेमा: । अले जनतातय्सं चुनावया भ्वलय छम्हेस्यां मेम्हेसित द्वपं बिउगु खँ न्यनेमखु छिकपिनिगु खँ ह्यु ख: ? जनताया निति ह्यु यायेगु ? थ:पिनिगु निति ह्यु यायेगु ? मुद्दा ह्यु ख: धका: न्यने सयेकेमा:गु ई व:गु दु । अले थ:त पाय्छि ता:गु राजनीतिक दलया उम्मेदवारयात भोट बिइगु ज्या यात धा:सा देय व जनताया निति नं बाला:गु ज्या जुइ ।

गजल शौरभ शाक्यया

गजल-५१

खा:पा: चा:गु दु, वयेफु छ गुबले नं

याकचा जि दु, ययेफु छ गुबले नं ।

छंगु ताखय त्वता:, जिं थ:थिति

यम्ह:ला छ ख:, दयेफु छ गुबले नं ।

मनू ला ख:, मयेफु म्हिगया विचात

वयेगुसा वयाछ्व:, मयेफु छ गुबले नं ।

हे भगवान, मदुगुया नं मा:चा मदु

सुपांयया किच:नं, कयेफु छ गुबले नं ।

नस्वा: हरर व, छ वइगु लँयसं

जिगु लँय पला:, तयेफु छ गुबले नं ।

नेपालभाषाय् सैद्धान्तिक समालोचनाया स्थिति-३

- पूर्ण ताम्राकार -

थ्वहे इलय् समालोचक माणिकलाल श्रेष्ठया “समालोचनाया सिद्धान्त” (ने.सं.१०८८) पिदन । साहित्य-थ्व छु ? छाय् ? गथे ? थ्वकिया उद्देश्य निसें कया काव्य प्रकार पूर्वीय व पाश्चात्य सिद्धान्तया नापं समालोचना छु ? छाय् ? उकिया महत्व भेद भिगूगु व नीगूगु शताब्दीया समालोचना व समालोचकतयगु बारे पूर्वीय,पाश्चात्य साहित्यिक ग्रन्थ, चिन्तक व विश्वया महान राजनेतातयगु विचा:, नेपालभाषाय् नांदपिं साहित्यिक पिनिगु रचना, कृतियात दसु कथं न्ह्योव्वया सैद्धान्तिक कथं विश्लेषण, व्याख्या व स्पष्ट कथं यइपुगु, थुइगु भाषा शैली विवेचना याना त:गु तस्सकं उत्कृष्ट ग्रन्थ हे थ्व ख: । मुक्कं साहित्य व समालोचनाया सिद्धान्त कथं न्हापांगु सफू “समालोचनाया सिद्धान्त” ख: । थ्वकिया प्रकाशनं नेपालभाषाया सैद्धान्तिक समालोचना क्षेत्रय तस्सकं त:धंगु अभाव पूर्ति याना ब्यूगु दु । समालोचना क्षेत्रय थ्व ग्रन्थ दुनेया प्रत्येक अध्यायया तस्सकं महत्वपूर्ण भूमिका दु । थ्व सफुतिइ नं वय्कलं “भीथाय् थौकन्हे नेपालया साहित्य व कलाया क्षेत्रे दकले विकास मजगु पक्ष समालोचना ख: ।” धका: समालोचना ख्य: तस्सकं ल्यूने लानाच्वंगु खँ न्ह्योव्वया दिल । थ्वया: लिपा नं सैद्धान्तिक समालोचनाया बारे सफू जक मखुसे लेख नं पिमदं । थ्व स्थितिइ समालोचक जगदीश चित्रकारजुं ने.सं. १०९३ स वया “भी न्हापाया आलोचकतसें आलोचनाया सैद्धान्तिक पक्षय स्वया व्यावहारिक पक्षय आपा चिउता: त:गु खनेदु ।” धका: सैद्धान्तिक समालोचनाया विकास मजगु खँ कुला दिल ।

थौं नेपालभाषा साहित्यय समालोचना निस्वंगु ६४ दँ लिपा आलोचना विषयया ३७ गू सफू जक पिदंगु खनेदु । थ्व भ्वलय् रत्नध्वज जोशीजुया “साहित्यया तिसा” (ने.सं.१०९४) व शान्तहर्ष वज्राचार्यजुया “रसमञ्जरी” (ने.सं.१०९९) निगुलिं पूर्वीय काव्य शास्त्रय आधारित काव्यया व्व धायेवह जू । संस्कृत काव्यय अलंकारयात विशेष महत्व ब्यू । अलंकार सम्प्रदायया भामह, दण्डि व वामनपिन्सं अलंकार साहित्यया आत्मा ख:, अलंकार हे साहित्यया सकतां ख: धका: तायेकू अलंकार छोर्येपिये व तिन साहित्य भू:भू: धाइ, व्वमिवर्गयात आकर्षित याइ । उकथं काव्यय अलंकारया विशेष स्थान दु । थ्व हे भोलय् संस्कृत साहित्यचार्य मम्मट व विश्वनाथपिनिगु साहित्य अध्ययनं प्रभावित जुया रत्नध्वज जोशीजुं “साहित्यया तिसा” च्वयादीगु खनेदु । थ्व खँ मम्मट व विश्वनाथथं नां दीपं र

सवादी आचार्यपिन्सं ७०, ८० गू ति अलंकारया लक्षण व उकिया अनेक प्रकार भेद क्यनात:गुलिं नेपालभाषा साहित्यय नं उलि हे दसु लुइकेगु आशां मेमेगु सफू नं पुतुपुइका मालेगु याना” धयागु धापुतिं प्रस्ट या: । “साहित्यया तिसा”य सिद्धिदास, फत्तेबहादुर सिंह, चित्तधर हृदय, सिद्धिचरण श्रेष्ठ, धर्मरत्न यमि, सत्यमोहन जोशी आदि कविपिनिगु काव्यय खनेदुगु ६३ गू अलंकारया दसि बिया व्याख्या जगू दु । अलंकारया भेदया नापं नेपाल भाषा काव्यय खनेदुगु ६३ गू अलंकारया संक्षिप्त विवेचनात्मक कृति थ्व ख: । उकथं नेपालभाषा साहित्य ख्यलय् थ्व सफूया महत्व म्हो मजू ।

संस्कृत काव्यय अलंकारया थें मू बीगु मेगु पक्ष रस ख: । रस सिद्धान्त दकले न्हापां इसाया प्यंगूगु शताब्दी भरतमुनिं न्ह्योव्वगु ख: । भरतमुनिया विचा: कथं साहित्य मदयेक मगा:गु अनिवार्य तत्व हे रस ख: । थौकन्हे नं रसयात अभिन्न तत्व थें तायेका च्वंगु दु । रस मदुगु साहित्यय चि मगा:गु ल्वसा घासा थें तायेकू । साहित्यया बारे अध्ययन यायेवले रसया बारे छुं ज्ञान दयेमा: । संस्कृत साहित्यय रसयात श्रृंगार, हास्य, करुण, रौद्र, वीर, भयानक, वीभत्स, अद्भूत,शान्त रस याना गुताजिइ ब्वथला त:गु दु । थ्व विषयय शान्तहर्ष वज्राचार्यजुं च्वया पिकयादीगु सफू हे “रस मञ्जरी” ख: । थ्वकिइ रसया परिभाषा, जीवननाप र सया स्वापू, रसवादी विद्वानतयगु थी थी सिद्धान्तया नापं गुताजि रसया अर्थ भाव व दसु नापंया विवेचना दु । उकथं समालोचना ख्यलय् थ्व सफूया विस्कं थाय् दु ।

नेपालभाषाया सैद्धान्तिक समालोचना नाप स्वा:गु सफू मध्यय् छगू “जिगु विचा: जिगु धापू” (ने.सं.११०५) ख: । समालोचक नर्मदेश्वर प्रधानजुं च्वयादीगु थ्व सफुतिइ “व्यावहारिक समालोचना”, “संस्कृत काव्य शास्त्रया सिद्धान्तनाप स्वा:गु सिद्धान्त” या नापं मेगु “प्रगतिवाद व मनोविश्लेषणया नापं उकिया लिधंसाय नेपालभाषा साहित्यय थाय् कयाच्वंगु सैद्धान्तिक समालोचना ख्य: चक्कंते मा:गु छुं आधारभूत तत्त्वत थुपिं ख: । उकथं समालोचना क्षेत्रय “जिगु विचा: जिगु धापू” या विस्कं महत्व दु । थ्वयां लिपा वय्क:या “स्वंग:गू मिखा” (ने.सं.१११९) व “सौन्दर्य दर्शन” (ने.सं.११२०) पिदंगु दु । थुपिं निगुलिं सफुतिइ साहित्यिक सिद्धान्त, प्रकार, साहित्यय प्रभाव लाकिगु थीथी दर्शनया विश्लेषणया नापं उकिया लिधंसाय नेपालभाषा साहित्यय लानाच्वंगु प्रभावयात दसुकथं न्ह्योव्वया कुला ब्यूगु दु । वय्क:या सौन्दर्य व दर्शनया २४ पु लेखय कविताया थी थी सैद्धान्तिक कोणं विश्लेषणं जा:गु १६ पु लेख दु । थ्वकिइ कविता छु ? छाय् ? उकिया भाषा, शब्द, सृजना, उद्देश्य, प्रकार, तत्व आदि बारे थीथी धारणात न्ह्योव्वया बीगु दु । थ्व क्रमय “मनोविज्ञान व काव्य सृजना” लेखय मनोवैज्ञानिक सिग्मण्ड फ्रायड, एडलर

(Adler) व युङ (Jung) या मनोवैज्ञानिक धारणात न्ह्योव्वया दिल धा:सा “सौन्दर्य दर्शन” लेखय “गुम्हेसियां प्रकृतियात सौन्दर्यया मूर्तरूप खंकीसा गुम्हेस्यां मानव सभ्यताया सौन्दर्यया अनुभूति याइ । रोमानी कविपिन्सं सौन्दर्ययात सूक्ष्म, रहस्यमय व आध्यात्मिक खंकूसा, श्रृंगारवादी कविपिन्सं मूर्त, मांस देहया सौन्दर्य ९ एजथक अर्वा छत्रवगतथ ० यात वास्तविक सौन्दर्य तायेकी । रोमानी कवि कलरीजं सौन्दर्ययात थ:गु विषयगत अनुभूति तायेकीसा मेम्ह रोमानी कवि वडस्वर्थ प्रकृतिया सूक्ष्म सौन्दर्ययात वस्तुगत नं खकी ।” धका सुनां गुकथं व छुकिंयात सौन्दर्य कथं धाइ धयागु खँ न्ह्योव्वया दिल । थुकथं थी थी साहित्यिक सिद्धान्त व दर्शनया विषयय विश्लेषण यानात:गु कथं “स्वंग:गु मिखा” व “सौन्दर्य दर्शन” या यक्क मू दु, महत्व दु । नेपालभाषाया सैद्धान्तिक समालोचनाया क्षेत्रय “समालोचनाया सिद्धान्त” धुंका महत्वपूर्ण सफू “स्वंग:गु मिखा” व “सौन्दर्य दर्शन” ख: । उकथं थ्व निगू सफूया प्रकाशनं नेपालभाषाया समालोचनाया सैद्धान्तिक लागा यक्कं चक्कंका ब्यूगु दु, यक्कं तव्या: व त:हाक याना ब्यूगु दु । थथे खया नं साहित्यया मेमेगु विधया तुलनाय समालोचना विधाय अझ सैद्धान्तिक समालोचनाया प्रवेश जगू थौं ६४ दँ पुले धुंका नं पतिचां ल्या: खायेत तक्क हे मगा:गु सैद्धान्तिक समालोचनाया सफू प्रकाशनं प्रष्ट या: । उकिं नं साहित्यिक सिद्धान्त कथं “समालोचना सिद्धान्त”, “साहित्यया तिसा”, “रस मञ्जरी”, “स्वंग:गु मिखा” व “सौन्दर्य दर्शन” न्यागू जक समालोचनाया सैद्धान्तिक सफू कथं कायेछिं । थ्वहे नेपालभाषा सैद्धान्तिक समालोचनाया वस्तुगत स्थिति ख: । थ्वकिइ भी थौं गुलि तक्क सन्तोष जुइ थाय् दु, विचा: यायेवह जू । थौं वया नं सैद्धान्तिक समालोचनाय थ्व दुर्बलताया स्थितिं थाय् कयाच्वंगुया मूहनि धयागु प्रकाशन संस्थाया शून्यता, पत्र पत्रिकाया प्रकाशनय रिक्तताया नापं समालोचना क्षेत्रय संलग्न च्वमिपिंके दयेमा:गु अध्ययनशीलता, शैक्षिक चिन्तन, समालोचनायात न्यायान्ता न्ह्याकेगु बौद्धिक साधनाया प्रतिबद्धता व धैर्यताया म्होति नं ख: । थुकिंया अन्त जुयावं लिसे व्यावहारिक कया नापं सैद्धान्तिक समालोचना सृजनाया वातावरण दयावइ । थुकिंया अन्त जुयावं लिसे व्यावहारिक कया नापं सैद्धान्तिक समालोचना सृजनाया वातावरण दयावइ । थुकिं याना भुलेन्द्रमान प्रधानजुयात “काव्यया स्वभाव” पिथनेत प्रेरित या:गु स्थिति व माणिकलाल श्रेष्ठजुयात “समालोचनाया सिद्धान्त” च्वयेत प्रेरित या:गुथें जा:गु स्थितिया सृजनां हे न्हू न्हूगु समालोचनाया सिद्धान्तत पिदनि, काव्यशास्त्रत पिदनि । व इलय् जक नेपालभाषाया समालोचनाया ख्य: पूर्वक चकनिगु निश्चित ख: । थौं नेपालभाषा साहित्य ख्यलय् वाचायके हथायेगु छगू खँ थ्व ख: ।

चववाहा: मेला क्वचाल

किपू नगर दुने ला:गु चववाहा: । स्वनिग:या दक्ले चव्य च्वंगु वहा: जुया: हे चववाहा: धा:गु जुइमा: । सांस्कृतिक नापं ऐतिहासिक रुपं नं तसकं महत्वपूर्णगु कथं नालात:गु चववाहा:या थ:गु हे कथंया महत्व दु । चववाहा:या मू द्य: धैम्ह त्याउँखा: आजु ख: । उम्ह द्य:यात चववाहा: द्य: नापं आनन्दधारी लोकेश्वर नं धायेगु याना वयाच्वंगु दु । चववाहा: द्य:याथाय् थौंकन्ह्य न्हिया न्हिथं मेला जुयाच्वंगु दु ।

दैय् दसं लच्छि तक मेला जुइगु भवलय् वइगु सकिमिला पुन्नि तक अन मेला जुइ । विशेषयाना सुथय् सुथय् भक्तजनत वनीगु उगु मेलाय् यल व किपू लागाया नेवा:त अप्क: खने दइ । मेलाय् वनेगु नितिं लै धुन्छि हे चववाहा: द्य:या म्ये हाला: वनीपं नं मदुगु मखु । चववाहा: द्य:याथाय् मेला ज्व:छि वनकी महारोग अर्थात कुष्ठ रोगं तकं मुक्त जुइ धैगु जन धारणा दु । चववाहा: मेलाया हे भवलय् हरि वोधनी एकादशी खुन्हुनिसं पुन्नि तक माय् अपसं च्वनीगु नं चलन दु ।

विशेष याना: इहिपा: जुया: थ: भा:त लिसे कचमच जुया: थ:छैय् च्वना: च्वनेमा:पिं मिस्त अन माय् अपसं च्वन धा:सा माय् अपसं थनिखुन्हु थ: भा:त का: मवल अर्थात त:सि ल:ल्हाना: का: मवल धा:सा सामाजिक रुपं पार पाचुके जुइगु मान्यता दु धका: धाइ । न्हापा न्हापा उगु कथंया घटना तकं जूगु दु धका: चववाहा:या स्थानीय मनूतय्सं धायेगु याना: वयाच्वंगु दु । उलि जक मखु माय् अपसं च्वन्हेसित थनीगु इलय् पुन्नि खुन्हु सुनां त:सि ल:ल्हाना: काइगु अर्थात सुनां का:वल व हे मिजं उम्ह मिसाया भात जुइ धैगु नं जन धारणा दु ।

उगु मेला नापं अपसं थुगुसी क्वचा:गु दु । थुगुसी चववाह: देग: अर्थात आनन्दधारी लोकेश्वर देग: पिया: पुन: निर्माण यानाच्वंगुलिं मेलाय् वनीपन्त भच्चा म्हाइपुसे च्वंगु दु । देग: पुन: निर्माण यानाच्वंगुलिं न्हापालिपासिवे नं अनया लकस पानाच्वंगु दु । अथे धका: मेलाय् वनीपिं धा:सा म्हा जूगु धा:सा अवश्य नं मदु ।

न्ह्यागु जूसां नं चववाह:या थुगु मेला धार्मिक, सांस्कृतिक नापं सामाजिक रुपं नं तसकं महत्वपूर्णगु मेला ख:सा लिपांगु इलय् वया सुथ न्हापां मर्निड वाक वनीपनिगु नितिं ला भन नं वांला:गु थाय् जुया बिउगु दु ।

—मूस्या: ज्यापु

थक्वातय् व बलम्बुइ महालक्ष्मी द्य:या जात्रा क्वचाल, आ: न्हय्गां जात्राया तयारी

कछलाथ्व पुन्नि खुन्हु थक्वातय् याइगु महालक्ष्मीया जात्रा

कछलाथ्व पुन्निहा दिं शनिवा: थक्वा: अर्थात थानकोटय् महालक्ष्मी द्य:या जात्रा क्वचा:गु दु । अथे हे कछलाथ्व नव:मि आइतवा: बलम्बुइ नं महालक्ष्मी द्य:या जात्रा क्वचा:गु दु । न्हापां बलम्बुइ जात्रा जूगु ख:सा अनं लिपा थक्वातय् जात्रा जुगु ख: । थुगु निगू हे जात्रा न्हय्गां जात्राय् मला:गु जात्रा ख: ।

कछला थ्व पुन्नि सुथनिसं यें जिल्ला दुने ला:गु येंय् नं पश्चिम पाखेया ऐतिहासिक नेवा:तय्गु वस्ती थक्वा: अर्थात थानकोटय् जात्रा जुयाच्वंगु दु । जात्राया भवलय् महालक्ष्मी गणेश: व भैरवाया द्य:ख: जात्रा याइगु चलन दु । जात्राया हे भवलय् म्हिग: वहनी आदि नार ायणया जात्रा जूगु ख: । थक्व:या जात्राय् अन च्वनाच्वपिं सेंय् अर्थात तामाडत व मग:तय्सं तकं जात्रा हनी । थौं सुथनिसं जुयाच्वंगु जात्राया भवलय् थौं वहनी जुइवं द्य: त्वायि चंकीगु चलन दु । अथे हे कछलाथ्व नव:मि खुन्हु बलम्बुइ नं महालक्ष्मी, गणेश व कुमारीया जात्रा या:गु ख: । महालक्ष्मी व गणेशया ख: कुबिया जात्रा या:गु ख:सा अथे हे कुमारीया मूर्ति धा:सा धकिइ तया जात्रा याइगु ख: । थ्व जात्रा बलम्बुया मौलिक कथंया जात्रा ख: । उगु इलय् द्य:यात भम्चा दुकाये थें याना दुकाये मा:गु चलन दु ।

थुगु कथं बलम्बु व थक्वा:या जात्रा नाप नापं आ: न्हय्गांया जात्राया नं तयारी जुयाच्वंगु दु । न्हय्गां धायेबलय् किपू पांगा, नगां, ल्हंखा, सतुंगा:, व्वसिगां व मच्छेगां ख: । थ्व न्हय्गू नेवा:

कछलाथ्व नव:मि खुन्हु बलम्बुइ याइगु महालक्ष्मी, गणेश व कुमारी द्य:या जात्रा

बलम्बुइ जात्राया भवलय् कुमारीया न्हय:ने च्वना थकालिपिन्सं पा:ता: ख्वला कयाच्वंगु

वस्तीया जात्रायात न्हय्गां जात्रा धाइगु ख: । दैय् दसं थिलाथ्व अष्टमीयात केन्द्रविन्दु कथं नाला याइगु न्हय्गां जात्रा ख: । नगामय् अष्टमी खुन्हु, पांगाय् नव:मि खुन्हु अले मेमेगु वस्तीइ धा:सा दशमी खुन्हु जात्रा याइगु ख: । थुगु जात्रायात बखु मद: जात्रा धायेगु याना वयाच्वंगु दु ।

जेष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र

ज्वजलपा वा:पौ

किपू नगरपालिका वडा नं. ८ पांगाया लाछिइ दिवा सेवा केन्द्र संचालन यानावयाच्वंगु जेष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र पांगाया न्हापांगु साधारणसभा जुल । वंगु कार्तिक १५ गते बुधवा: केन्द्रया ज्याकुथिइ नास: द्य:या भवनय् नारायण महर्जनया नाय:सुइ जूगु उगु ज्याभ्व:या मूपाहां वडा नं. ८ या वडा अध्यक्ष विनोद महर्जन व विशेष पाहां पुलांम्ह राज्यमन्त्री दिलिप महर्जनं मंका: कथं त्वा:देवाय् मत च्याका उलेज्या यानादीगु ख: । नरहरि महर्जनं न्ह्याकादीगु उगु ज्याभ्वलय् छयाञ्जे हरिदेवी महर्जनं लसकुस न्वचू बियादीगु ख: । केन्द्रया नाय: दुर्गा कुमारी महर्जनं वार्षिक प्रतिवेदन न्हयव्वयादीगु ख: । अथे हे केन्द्रया दांभरी दुर्गाबहादर महर्जनं आर्थिक प्रतिवेदन न्हयव्वयादीगु ख: । थ:गु नुग:खं तयेगु भवलय् विशेष पाहां दिलिप महर्जनं केन्द्रया पदाधिकारीपनिगु निश्चार्थ सेवाया भावनापाखें ज्या यानाचवंगुलिं थौं तक मदिक्क संचालन जुयाच्वंगु ख: धयादिल । लिपा लिपा तकनं अथे हे सेवाया भावनां ज्या याये फयेमा: धयादिल । अथे हे मूपाहां विनोद महर्जनं थ:गु वडाया वजेट जेष्ठ नागरिक भ्रमण शिर्षकय् छगू लख दां तयागु दु धयादिसं मा:गु कथं व्यवस्थापन यायेत इनाप तकं यानादिल । अथे हे न्वकू सतुराम महर्जनं जेष्ठ नागरिकपनिगु न्हि छयायेत अ:पुकेगु नितिं दिवा सेवा न्ह्याका वयाच्वंगु ख: ।

नेवा: गद्य, गम, ४०६.६

नेवा: स:

नेवा: एफ. एम. १०६.६

नेपालभाषा एकेदेमिया नितिं
अनक मिडिया प्रालिया न्हयव्वया

newafm.com.np

आ: न्हिच्छि चच्छि विश्वया
न्ह्यागु कुनय् च्वना नं
न्यनादीफइ ।

नेवा: एफ. एम. न्यनादिसँ
नेवा: जुयाया गौरव यानादिसँ

नेवा: एफ. एम. १०६.६

न्यामासिमा, द्य:धवाखा, किपू-२

फोन ४३३४२२२ ईमेल:

ankmedia.newafm@gmail.com

किपुलीनिसें खोकना चाहिलाबलय्

हिराज्ञान महर्जन

किपूया २० जना पासापि २०७४ असोज ११ गते बुधवारया दिन लाका चाहिलेगु मतिंतया सुथसिया ६:३० बजे नगां देवाटो न्ह्यात । छगु न्ह्याइपुक चाहिलेगु व पासापि नापलैय् खंलावंला याना जुइगु उद्देश्य तथा चा:प्यू वनागु थ्व ज्याभवलय् किर्तिपुरया पांगा देवाटो लाका पांगा देशय् दुहांवना । पांगा देय्या ध्वाकासि थासय् लाका न्ह्यां वना । पांगाया ध्वाकासि धैगु पांगा देय्या उत्तरपाखें दुहां पिहां जुइगु ध्वाका खः । अथे हे जुया थ्व थाय्या नां ध्वाकासि जूगु जइमाः । अन थ्यने धुंका पांगा देशय् छगु कार्की थरयापि मन्तः च्वनीगु टोल दु । कार्की टोल जुया थ्व चाहिलेगु टोली धुसी टोलय् थ्यनः । धुसी टोल नं पांगा देय्या दुहां पिहां जुइगु दक्षिण पूर्वया ध्वाखा खः । अन बांलागु ध्वाखा दय्कातगु दु । अनलि, धुसीई प्याहां वं वं चारघर धैगु थासय् थ्यन । चारघर धैगु थाय् दक्षिणया नां जा:गु थाय् खः । न्हापा न्हापा थन जम्मा प्यखा जक छे दुगु सुनसानगु थाय् खः धैगु जनविश्वास दु । उवले उवले अयोगु सुनसानगु थासय् हे जम्मा प्यखा छेंयं जूसां मग्यासे च्वनेफुपि मन्तयगु थाय् धैगु थुकिं परिचय विई । आः वया अन बांलागु यको हे छेंयं दय् धुंकल । अन छगु जालन्धर नाम जागु देविस्थान दु । माघ महिनाय् स्वस्थानी ब्रतकथा कनेगु महिना भरी हे अन पुजा याः वनेगु चलन दु । आ वया थ्व छगु न्ह्याइपुगु न्हूगु वस्तिता रुपय् स्थापित जूगु दु । अनलि, चारघर धैगु थाय् व्वचाय्वं न्ह्याना वन । टिम थ:थः पासापि नाप गफ यायां वं वले पुचः पुचः जुया न्ह्यात । पल्ल लिपा, काठमाडौं दक्षिणकाली मू लैय् थ्यन । व सडकया लिक्सं अन छगू स्वनिगःलय् प्रसिद्धगु छगु दहनय् थ्यन । थ्व दहंया नां तदहं खः । थि थि मन्तयसं थि थि खतं नां का । आ वया थ्व दहं तौदहः नाम प्रशिद्ध जूगु दु । यको चले जूगु किम्बदन्ती कथं न्हापा न्हापा थ्व दहंले कर्कोटक नागराजाया दरवार दु । व नागराजा तस्सकं हे वला:लिसें वां न ला हं । उगु इलय् स्वनिगःलय् वा मवया लखं हाहाकार जूगु बखतय्

यें देया बन्धुदत आचाजु, यलया ललित ज्यापु व ख्वपया नेरेन्द्र देव जुजु मिलेजुया वा भारत वर्षया कामाछि धागु थासय् च्वम्ह वा वय्केफुम्ह मच्छेन्द्रनाथ यात कावनेतः तन्त्र मन्त्र छल दको उपाय् याना कर्कोटक नागराजायात व्हसय् हया प्यम्ह मिले जुया मच्छेन्द्रनाथ घोयात नेपालय् हगु खः धैगु बाखं दु । मच्छेन्द्रनाथ घोः स्वनिगःलय् वुंग घोया नामं नं प्रख्यात जुयाचंगु दु । तौदहया सक्रिय भाजु मयजु व अनलिसें स्वापू दुगु संस्थां तौदहयात बांलाकहे संरक्षण याना तगु दु । अनः त्या तः बां बांलापिं त्वता तःगु दु । चाकहिकः रेलिंग बार तया तगु दु । न्यालाय्गु व जलक्रिडा व जलविहारयात बन्द याना अनया वातावरणयात स्वच्छ, व न्ह्याइपुसे च्वंकाः पर्यटकतय्त नापं आकर्षित जुइक तजिलजि याना दु । अनलि, तौदह पुला वने धुंका थ्व स्वनिगया लः छथा हे जुया वनाचंगु वागमति खुसी लिंक लाः ।

थन थ्व वागमति खुसी काठमाडौं जिल्ला व ललितपुर जिल्लाया सीमाना खः । अनं न्हूगु भोलुंगे तापु दु । थुगु तापु पुला वने धुंका छगु न्ह्याइपुसे च्वंगु ख्यः छगु दु । थ्व हे ख्यःया नां सिखली ख्यः जुयाच्वन । अले थ्व ख्यः खोकनाया खोनाः देय् जुयाच्वन । सिखली ख्यः याथाय् छगः देगः दुः व देगःया नां सिखली देगः । अन थ्यंका पासापि फुकं नाप च्वना भाःस लन । अन वःपिं पासापिं मध्ये छम्हेसिन खोकना देय व सिखली देगःया छगु पुलांगु किम्बदन्ती कनेगु सुरु यात । उवले उवले यदेय्या पचली भैरव धैगु देगःया सेवा व विचाः याइम्ह छम्ह ज्यापु दुगु जुयाच्वन । व मन्तू छन्हूया दिनय् तस्सकहे ज्वर वया सिथय् च्वंक मफत । उखनु दिनय् देय्के वपिं मन्तयसं छम्ह मन्तू सिनाच्वन धका च्वय्कल । अले सिथं यंकेगु ज्या सुरु यात । देपय् सिम्हतया सिम्ह उईत ठीक यात । उवलेया चलन अनुसार सति वनेमागु जुया च्वन । नापं सति वनिम्ह कलाम्ह नं उईतः ईः जूबले लाकः तस्सकहे वाः वःगु जुयाच्वन । वा तस्सकं हे वगुलिं गुथ्यात विस्मयंवन । भतिजा जाय्का वः सित धाम्हे मन्तूला मसिनिगु जुयाच्वन । लिपा दना स्ववले उइतः हःगु

सिल । उगु बखतय् सितः धकाः उइगु लागि देपय् थ्यंकहय् धुंका न्ह्याथे यानासां स्यानासां उइहे मागु धैगु चलन जुयाच्वन । अथे जुया सतिवनेत वःम्ह कलानापं अनं बचे जुया वागमति खुसीया तीर तीर जुया व्वय् थ्यंक विस्मयं वया अन थ्यंकाच्वपिं जुयाच्वनः । अनः ख्यलय् च्वनाः नसाःया लागि इपिं निम्हतेपुसिन्धः धिनाच्वः माजुयात पुकार यायां यायां छन्हू धिनच्व माजु खुसी जुया दुरु विइम्ह साः छम्ह छवया हगु जुयाच्वन । व साः नं इपिं नाप च्व च्वं परिवार थयेंहे मिले जुगु जुल । पचलि भैरवया जात्रा यातः त्वमथलेतः इमिसं पचलिया या छन्हू लिपाः षष्ठमि खुनु सिखली घोया जात्रा याय्गु यात । अथेजुया न्ह्याबलेहे पचलिया धुंका सिखलिया वइगु जुयाच्वन । अले वः थाय् या नां खोया खोया विस्मयं वया बचे जूगु थाय्या नां अपभ्रंश जुया जुया खोकना जूगु खः धैगु जनविश्वास जुयाच्वन । वः निम्हतेपू न्ह्याम्हेसित नं ग्वाहालि याइपिं जुया न्ह्याम्हेसिया योगु जुयाच्वन । लिपाः कालगतिई इपिं सिना वनः । अले वः साः नंः अन हे सिद्ध जुया वनः । अथे हे जुया थ्व मन्दिरया दुने सिद्ध जुया वंम्ह साःया सालिक दुगु जुयाच्वन अथे हे जुया थ्व ख्यःया नां नं सिद्धिकाली ख्यः जुजु वना कालान्तरय् सिकाली ख्यः जू वंगु खः धैगु जनविश्वास जुयाच्वन ।

अनलि पासापिं फुक्कसिया थःगु नुगया खं पासापिं न्ह्योने तयगु यातः । भतिजा आराम व नसाः ज्वलंया पालं याय् धुंकाः खोना देशय् न्ह्यात । खोना देय् छगु न्ह्याइपुगु नेवाः वस्ति खः । ख्वनाः देशय् दथुई लाकः छगः स्वत जागु तःगु देगः दु । थ्व देय्गले सिखली ख्यलेयाम्ह देवीया देय् दुनेया छें जुयाच्वन । थ्व देगयातः रुद्रायणी देगः नं धाई । दैय्दसं मोहनि नखःया इलय् हे खप्टमी बलेहे जात्रा जुइगुलिं खोनाय् च्वपिनि मोहनि माने याइमखु धैगु कथन दु । अनं लिक्क छगु देयपुखु दु । थ्व देय् पुखु ऐतिहासिक व सांस्कृतिक महत्व दुगु पुखु खः । हरेक वर्षया गुन्हु पुन्हिया कने खुनु सापारु खुनु थनं टगु अनौठो यागु जात्रा दुगु जुया च्वन । व सापारु खुनु छम्ह च्वलेचायात पुखुलिई व्वफाइगु जुयाच्वन । अले व च्वलेचायात सु मन्तू कया हय्फु व मन्तू अनया बिजेताया रुपं काइगु जुया च्वन । व च्वलेचा काय्त यक्व हे ल्याय्महत पुखुलि व्वहां वना लाकाः लाकाः सनिगु जुयाच्वन । मन्तूयला न्ह्याइपुइगु हे जुल तर थजोगु जात्रात थ्व संसारय् विभिन्न थासय् विभिन्न किसिमं चले जूगु जुयाच्वन ।

अनं खोना देशय् परम्परानिसें तू चिकं सिइगु साः दुगु प्रख्यातगु थाय् खः । आतकः नं अन तू चिकं सिइगु कारखानात दिन । अथेजुया थ्व खोना देय् छगु नेवाः तय्गु थगु थाय्या परम्परायात न्ह्याकाचंगु धिसिलागु देय् खः धका धाय्फुनि । खोना देशय् मेगु छगू न्ह्याइपुगु परम्परा ल्यंगु दिन । खोना देशय् आतकं नं खा लहीमखु । थुकिया न छगू किम्बदन्ती दु । किम्बदन्ती कथं न्हापान्हापा अन छग चान्हे खूतयसं घोया तिसाः खू वगु जुयाच्वन । अयोगु शुद्ध चान्हेय समयया न्हय हे र्वंगः हालहल । र्वंगः हाला हगुलिं खूत तिसाः त्वताः विस्मयं वनेमाल । घो खुसी जुया वयां लिपाः खाःया जीवन यात संकत जुइफु धका खाः लहिना खाः स्यायगु पालेगु व खाःया ख्येयात तज्याई धका दुत हे महसा थथे जुइमखु धका खा लहिगु व व्यपाः याय्गु धन बन्द जूगु खः धैगु लोक खं दु । थथेजुया खोना देय् छगु इतिहासं जागु व परम्पराय् च्वनिपिनिगु देय् धका नां जागु धैगु जनविश्वास दु । थजगु न्ह्याइपुगु खोना देय् चाहिले धुंकाः पासापिं फुक्कं व्वयनाया तापु जुया किपू त्यहां वल ।

तपाईंको टोलमा भएका घटना कीर्तिपुरको समाचार बनाउने हो भने तपाईं एक कल फोन गर्नुस् हामी तपाईंको टोलको समाचार कीर्तिपुरको समाचार बनाईदिनेछौं

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक

कीर्तिपुरको चित्रण

किपुलिं पिदनाच्वंगु कीर्तिपुर सन्देश वा:पौ व ज्वज्वलपा: वा:पौया ग्राहक जुइगु नितिं स्वापू तयादिसँ

कार्यालय: निखासी टोल: कीर्तिपुर नपा-३
फोन नं.: ४३३३००७, ९८४९४०९०७७

ज्वजलपा वा:पतिइ छिगू चिनाखँ/बाखं/हाइकू विज्ञापन व मेमेगु च्वसू पिथनेगु जूसा जिमित स्वापू तयादिसँ

सकलसिगु मंका: सः

ज्वजलपा वा:पौ

ज्याकू: निखासी त्वा: किपू नपा-३ फोन ल्या: ४३३३००७, ९८०८६२६४२० ई-मेल : kirtipur_sandesh@live.com

साहित्य उपन्यास “जन्ति न्ह्यात”

च्चमि— मदन गोपाल प्रधान “क्वा:घासा”

कथहं .....

“जिं मय: गवलय् धाल ? भम्चा नालेगु खँ का जुया च्वंगु थन ।”

“वहे ला धयागु । मय:मजूसा नालेत जक छा्य् मछिने मा:गु ?”

“अं, छं धा:थें गथे यल अथे हेन्तुं नाले नं ज्यूसा ला जिल ।” न्वाये भनं श्रीयात मनमायां धाल, “मखु छ छुं हे मस्यूम्ह थें छु खँ ल्हाना च्वनागु । छन्त मा:गु ख: । छं हे धाले सा । जित: छा्य् हानं दथुइ ?”

“मखु मन मय्जु, छि दथुइ छा्य् धयागु ला खँ हे जुइ मखु । छिगु हे छेंग्रागु खंय् छि गथे जुया: दथुइ धयागु खँ जुइ ?” निनिमाजुम्हं धाल ।

“छिं धयाद्युगु खँ ला ख: मय्जु । तर बाम्हय् काइ वलय् ला जि हे काइ, छिं सिइमखु ।”

“मांयात बाम्हय् गथे जुया काइ ?”

“मस्यू । गथे जुया: काइ छं हे स्यू नि । हानं जिं छक: धया च्वने मानिगु ला ?”

थुलि धया: मनमाया सुंक च्वन । थ: मांया धापू श्री थुइके मफुत । निनिमाजुम्ह व भिंचाम्ह नं सुंक आतां च्वना च्वन, खँ छु ख: धयागु मसिया: । मांम्हेसिया धापूया लिच्व: लुइकेत श्रीं छक: बिचा:यात । तर बिचा: यायेगु थें जक जुल । न्ह्यापाखे बिचा: या:सां मांम्हेसियागु धापू थुइके फुगु मखु । खँ धाथें छु ख: धैगु सिइकेगु उत्सुक्तां श्रीया नुगलय् हा काल । उत्सुक्तां हा जक कायेमा: ल, निभा: अले फय् छुं हे मा:गु मखु ह्वासा ह्वासां चुलि ह्वया: भुकाय्चा मनि य: । गुलि गुलि भुकाय्चा त: धना वइ उलि उलि हे थासं नं मगाना वइगु । थासं मगाना वलिसे हसंमसं मिना वैगु नं स्वाभाविक हे जुल ।

“मांया नं छु खँ ल्हाना दियागु थें । गथे जुया: बाम्हय् काइ ?” हसंमसं मिका श्रीं धाल ।

“मखु, वय्क:पिसं धया द्रूगु खँ छं नं न्यना च्वंगु हे दु । छं हे धाले छंगु छु बिचा: ?”

“वयक:पिसं धाय द्रूलिइ ला जिगु सहमति दु ।”

“ह:, अथे जुया: धयागु का । मज्यू धा:सा थ: मनूखं मभिं तायेकीगु, ज्यू धा:सा लोकं खा खा त्याइगु । या:सां मज्यू, मया:सां मज्यू । बाम्हय् मका:ला जि ?”

“आ: खँ वल लोकयागु का, मखुला ? लोकं धाइगु गुलि पार्यछि जू मजू धयागु खँ भीसं नं सिइके मागु दु । लोकं धाइ हँ । धाल हँ । धाल हँ धका: जक मतिइ तयां मज्यू । मेगु छु खँ, छिं नं ला स्यूगु हे खँ ख: । सुं मिजंया मिसा मन्त धा:सा व मिजंया थ:थिति, पासाभाइपिं ज:ला ख:लापिं फुक्कसिनं मेम्ह छ्म्ह मिसा स्वये मा:गु खँ न्ह्यथनी । अले मिसाया बियोगय् लाना च्वंम्हेसित जीवन पासा चूलाकेगु कुत: जुइ । गुलिफु उलि याकनं लाका नं बिइ धा:सा जीवन पासा मिसायात जक म्वा:ला ? जीवन पासा ला न्ह्याम्हेसितं मा: । मिजंयात जक मखु मिसायात नं मा: । मिसा नं छ्म्ह मिजं थें हे ला हिं दयेका त:म्ह ख: । मिजंया थें मिसाया नं इच्छा दु, भावना दु, चाहना दु अले कल्पना दु । का ख: लाकि मखु छिं हे छक: धया दिसँ ?”

“आम खंला ख: ।” भचा बिचा: याना: मनमायां धाल ।

“अथे ख:सा मेगु नं छगू खँ मानं बिचा: याना दिसँ । मिसा मदयेवं मेम्ह मिसा चूला:वये ज्यूसा मिजं मदयेवं छ्म्ह मिसायात मेम्ह मिजं चूला:वये मज्यू धयागु दुला ?”

“मज्यू धका: ला जि नं धाये मफु तर ..... ।”

“तर छु ? व हे लोक मखुला ?” त्याहे मजीनि मांम्हेसिया खँ त्वाथला: श्रीं धाल, “गुलि सितं ज्यू, गुलिसितं मज्यू । छ्म्हेसित ज्यूं सा मेम्हेसित मज्यू । लोक ला थथे मखा ? अले थ्व लोक खना: न छि ग्याये मा:गु दु न जि ग्याये मा:गु दु । मेपितं मभिं जुइगु मयासे थ:त भिनिगु ज्या यायेत थ्व जा सा: केँ सा: लोक खना: छा्य् ग्याये मा:गु ? कर्किया भिनी धका: म्हय्मज्यू धन्दा कया: जुइगु हे लोकया ज्या जुसा भीसं थ्व लोकयात हना मच्चसे हे मगा: ला ?”

थ्व लोकया सिद्धान्त बल्ला: त्या: खतंया मखुगु जूसा लोकया गतिपति भन मदया मवने मा:गु ख: । लोकं लोकया लागि लोकयात हे स्यंका च्वन । थ्व खँ मस्यूगु नं मखु । स्यूसां पाक: ख्वालं पुया: स्वक: कौला यायेगु हे सकसियां दाउ । थयागु आदि खँत श्रीं थ: मांम्हेसित न्यंका च्वन । मनमायां नं मन बिया: थ: काय्‍यागु खँ न्यना: बिचा: यात । बिचा: यायां मनमायां धाल, “छं धाये त्यंगु खँ जिं थुल । ख:, थ्व लोक थथे हे ख: । गुलि ग्यात उलि हे ख्‍याइगु । अय्जूगुलिं छं, गथे धाल अथे हे जित:नं सकार ।”

भुखाचं भ्वय् भ्वय् कंका त:गु मन भुखाय् ब्वयेगु दियेवं याउँसे च्वनी थें स्वम्हेसियां मन थातय् वल । थुखे स्या: उखे स्या: मदयेक स्याना च्वंगु खने मदगु घालय् मलम बुले थें सिचुसे च्वन । बरदान दयेवं भक्तत

लय्ताइ थें लय् ताया: यल मय्जु व भिंचाम्हेसिनं चकं ख्वालं मनमायायात स्वत । मन्त्रमुग्ध जुया: मनमायायात स्वया च्वीपिं निम्हेसियां न्हाय्पनय् श्रीया स: थ्वल, “मखु मां, छक: बांलाक बिचा याना दिसँ । लिपा जिगु करं जूगु धका: धया दिइ मते ।”

“बिचा: याना: हे धयागु ख: । जिं पिज:यात भौमचा नाला: स्वैगुं छुं स्यनिगु मखु । बरु थ्व लोकय् दुगु घच्चायापुगु विवस्ताया हनिं म्वाक म्वाकं सिइ त्यंम्ह मिसायात म्वाकेगु जुइ । छ्म्ह मनूया जीवन सुथां लाकेगु थयागु खँयें हानं जिं बिचा: याये मा:गु छुं हे मदु ।”

मनमायाया थ्व धापुलिं निनि व भिंचाम्हेसिया मनय् जक मखु श्रीया मनये नं स्वां वा गाल, छचा:खेरं नस्वा: ह्वला: । श्रीया मन मनं धया च्वन मां ला जिम्ह हे ख: ।

१०

निंद्वा व प्यकव:गु न्यात जा छें । थौया छुं न्ह्यव तक व हे छें बाभ्ठ वंम्ह मिसा थें च्वंगु । थौं जूवलय् न:लिम्ह भम्चा थें स्व:लिसे स्वये मगा: थें जुया च्वन । भिलिमिलि मत म्त्तया दुने ला व छें खा: सुचुके त्यंम्ह भम्चा थें च्वं । भम्चां खा: गुलि त्वपुइत सनी उलिहे उत्सुका स्वइपिनि नुगलय् दासि वइ थें लैय् जुक्वसिया मिखा जक मखु ध्याउना हे व छेंय् लाना च्वन । बहनि मतम्हा: च्याइ बलय् ला व छें सित्रा व जरि जक थना त:गु गां न्येका त:म्ह भम्चा थें मखा खने दइगु जुइ । सकसियां थ्व हे बिचा: । याकनं हे बहनि जुइके मास्तिव: । समा: याये गाका: च्वंम्ह भम्चा थें छा्य्पिया त:गु व छें भिलिमिलि मत म्हा: दुने गुलि जक भःभः धाइगु जुइ धका: सकसियां स्वये आपुल जुइका च्वन ।

च्यान्हु फ्रिन्हु न्ह्यवनिसें जुया च्वंगु छा्य्पिकेगु ज्यां याना: व छेंय् भ्वय् न्या: धका: त्वा:बा:यापिसं सिइके धुंक्गु ख: । तर भ्वय् थुबलय् हे धका: फुक्कसिनं मस्यू । थौं वया: व नं सिल ।

बाछाइ बाजं थ्वया च्वन । जन्त वनिपिं फयां फक्व बांलाका: छ्म्ह छ्म्ह या यां बथां खाये धुंकल । गुलिं छेंया न्ह्यनेसं लाया त:गु मेचय् फ्यतुना: उखे थुखे मिखा ब्वयेका च्वने धा:सा गुलिं दनातुं थ:थ:गु धुनय् । बाछाइ बाजंया तालय् गुलिसियां म्ह, गुलिसियां तुतिफ्व:, गुलिसियां ल्हा:फ्व: सना च्वन सा गुलिसियां छयं जक । सकलें थ:थ:गु हे पहलय् मग्न । मचात छेंय् नं दुहां पिहां जुजुं उखे थुखे ब्वाय् ब्वाय् जुया: हाला जूगु सलं गवलें गवलें ला बाछाइ बाजंया स:हे त्व:पू धा:सां छुं पाइमखु ।

स्वम्ह प्यम्ह ल्याय्म्हचातय्सं ह्याउँसे च्वंगु कारयात भुना च्वन । कार छगलं ल्व: ल्व: थाय् ल्व:ल्व:गु थीथी दिजाइनगु भ्वंम्हा:, भ्वंस्वां अले भ्वंया भलर तया: बांलाका च्वन । ब:चाधिक:पिं प्यम्ह न्याम्ह मिसा व मिजं मचातनं व कारया जवय् खवय् न्ह्यने ल्यूने ब्वाय् जुया च्वंगु दु । गुलिसिनं भ्वंम्हा:त दुगु प्लास्टिकया म्हिचा ज्वना च्वंगु दु सा गुलिसिनं सेलु टेपया चक्का । इपिं नं थ:थ:गु ज्याय् व्यस्त । छ्म्ह भचा त:धिक:म्ह घिसिमिसि धा:म्ह मिजं मचां कार लिक्कसं भुना च्वपिं खा:यापिं मेपिं मचातय्त धया च्वन, “थन मोटरय् थिइमते । ल्हा: नइ ।”

पिने मुनाच्वपिं मनूत गथे लिमला: अथे हे छें दुने च्वपिं नं लिमला: । गुलिं थहाँ क्वहाँ जुयाच्वन । गुलिं लिमला फमला जुया च्वपिं । गुलिं त्‍यार्यें त्‍यार्यें खँ जक सयेका: तत:मत: जक क्यंका च्वपिं । मनमाया ला हुलमुलय् तंम्ह थें इत:मित: क कं गवलें तले सा गवलें कुने । गवलें धुकुतिइ सा गवलें पुजाकुथिइ । गवलें पिने सा गवलें दुने । लि हे मला: ।

वैग: दथुइ श्री फ्यतुना च्वन । वया न्ह्यनेसं ब्रम्हू बाज्या । इपिं निम्हेसितं दथुइ लाका: छचा:खेरं मनूतय्सं भुना च्वन । ब्रम्हु बाज्या थ: मा:गु ज्याय् तलिन । छचाखेरं भुनाच्वपिं मनूतय्गु थी थी खँ न्यना: श्री नं नि मवासे छयं जक क्वाना च्वन ।

“श्री दाइयात आ: नापलाये थाकुइगु जुल ।”

“न्हापा थें गन लिलाइले आ: ।”

“कोथाय् द:सां मदु धका: धायेकीगु मखा जुइ ।”

“आ: ला जिपिं वया: खँ ल्हाना च्वनिगु नं कपा: स्याके थें जक जुइ ।” आदि आदि ध्याचुत न्यंन्यं श्री मुसुमुसु न्हिला च्वन । सुयागुं खँयात वं लिस: बिइगु बिचा: नं मया: । लिस: बिया च्वनां साध्यगु नं मखु । लिस: नं सुयात जक बिइगु ? मुनाच्वपिं उलिमछि, मनूतय्सं छु धाल छु धाल । जस्ता पतिइ प्वंगा:गु थें उलिमछि, मनूतय् म्हुतुं पिज्व:गु गुलिं गुलिं खँत ला वं थुइके फुगु तका नं मखु । अय्ध्यां हानं ब्रम्हू बाज्यां थन दछिना छा अन दछिना छा धका: वयागु ध्यान उखे थुखे मदयेक साला कया च्वन । ब्रम्हू बाज्यां धा:गु नि यायेगु ला, मेपिनिगु खँ नि न्यनेगु ला । वया मन थातय् ला:गु मखु ।

तुति हे मदिक्क थहाँ क्वहाँ जुया च्वंम्ह मनमाया त्तुसिं वया: थ: काय्‍यात स्व: वयेगु नं द्रूगु मखु । सकसिनं नाग:तुग: याका:

मुसुं न्हिला च्वंम्ह श्रीया खा: स्वया: मनमायाया नुगलय् लस्तां भय्ब्यू । “छ्छिमि नं ला पा: वइतिनि, छा्य् हथाय् चायेमा:गु ?” धका: थ: काय्‍यात हायेका च्वपिं ल्यासे ल्याय्म्हतय्त न्यंका वनिगु । थ: काय्‍या खा: स्व: वकपतिं छता मखुसा छता धया: हायेका च्वं पित्त न्यंका वनिगु । वइगु वनिगु । मनमायाया लिहे मला: ।

क्यामरा ज्वनाजूपिं गुलि लिमला उलि हे क्यामराया क्लिकया थ्यामला । भिडियो क्यामरा पाछाया उखेथुखे जुया च्वंम्ह भाजुया ला भ्न हे लिमला: । भिडियो क्यामरा पाछाया उखेथुखे जुया च्वंम्ह भाजुया ला भ्न हे लिमला: । भिडियो काइगुलिइ थ: मलाइ धकया थें सकसियां चिन्ता । भिडियो कायेत क्यनिगु मत गन गन लात अन अन थाय्‍यापिं मनूतय्सं तिया त:गु तिसा वस: फयांफक्व ब्वया: मिखा हे न:सां मतया ज: व: पाखे स्वया: पोज काये धुकिइगु । ब्वयेगु व केनेगु ह्व:ता: न्ह्याम्हेसितं हे यइगु जुया च्वन । ल्यासे ल्याय्म्ह, बुढाबुढि, मचा फुक्क छगू हे नासयापिं ।

ब्रम्हू बाज्याया थ:गु ज्या सिधयेकल । लिक्कसं दना च्वंम्ह छ्म्ह भाजुं बाज्यायात चुरट छपु ल: ल्हात । “आ: ला त्वं सां जिल ।” धका: ल्हा: था था या यां ब्रम्हू बाज्यां चुरट कया: च्याकल । मिं हे च्याक्क चुरट साला: बाज्यां धाल, “का थनयागु ज्या सिधल । आ: छु छु मिले याये मा:गु ख: मिले याना: जन्त न्ह्याकू सां जिल ।”

कौला याना: व:गु सिइदयेक बाछाइ बाजं खल:त ल्हा: म्हुतु हु हुं छ्म्ह छ्म्ह याना: पिहां वल । क्लाय्रिनेट ख:गु ल्हा तं ज्वना: ज:गु ल्हा:तं चुरट त्वना च्वंम्हेसिया लिक्क वना: छ्म्ह ल्याय्म्हं खँ ल्हात । चुरट त्वने सिधयेका क्लाय्रिनेट ज्वनाच्वंम्हं थ: पासापित्त भाय् यात । सकसिनं थ:थ:गु बाजं ल्ह्वन । बाछाइ बाजंया सलं हानं छक: त्वा: थ्वल ।

जन्त वनिपिं फुकं कुने, मुना च्वने धुंकल । कारयात छायेपिगु ज्या नं सिधये धुंकल । स्वम्ह प्यम्ह ल्याय्म्हत मसला प्वलं जा:गु किस्ति ज्वना पिने वल । चुरट ब्यु ब्यु सलाइ च्याका: न्ह्य ज्याना च्वपिनि ल्यू ल्यू मसला प्व: इनिपिं नं न्ह्याना च्वन । मसला विइ नं क्वचाल । आ: ला जन्त न्ह्याकेगु जक हे ल्यं दनि ।

फुक्क ज्यात सिधये धुंकल । तर श्री फ्यतुना च्वं थासं मर्दनि । ब्रम्हु बाज्यां नं थगु थाय् मत्व:तू नि । दं सां जिइ धुंक्गु ख: सां इपिं फ्यतुना हे च्वन । छचा:खेरं भुना च्वपिं नं संगु मखुनि ।

छ्म्ह निम्हेसिनं मज्यूगु खँय् श्रीं धिपि याना मच्चंसां ज्यूगु ख: धका: श्रीयात खँ थुइका च्वन । बाज्यां नं वहे खँ धा:गु ख: । तर श्री माने मजु । थ: मांया ल्हा:तं सिन्ह तिका: आशिर्वाद कया: दनेगु श्रीया बिचा: । न्ह्याक्व हे मज्यू धका: न्ह्याम्हेसिनं धा:सां श्री माने मजू । हजू जक धयां मजिया: कुतिं हे न्याना क्यने मा:गु जुल धयाथें मनं तुइका ब्रम्हू बाज्यां धाल, “छ छुं मस्यूम्ह मखु । थ्व खँ जिं छन्त धया च्वने मरगु थें मच्चं । भीगु संस्कार खतं भा:त मदये धुंकूपिं मिसातय्गु ल्हा:तं धयागु ज्या खँ यायेगु याकेगु मज्यू ।”

“छाय् मज्यू ?”

“छाय्धा:सा भा:त मदये धुंकलकि मिसात अशुद्र जुइ । अशुद्र पिनिगु ल्हा:तं थयागु छुं नं ज्या खँ याये मज्यू । याके नं मज्यू । यात धा:सा शुभ अशुभ जुइ धयागु हनिं हे भा:त मदये धुंकूपिं मिसात पाखे थयागु शुभ ज्या मयाकेगु याना त:गु । बाज्या खँ थुइके बिये भनं धाल ।

“थ: धयाम्ह मदयेका ब्याक्क जीवन हे खालुइ फिनासरि जुइका च्वने मा:पित्त लिधंसा बिया मन तयेगु पलेसा अ:ख: मन क्वतिनेगु थ्व गया:गु चलन ? घा: लायेकेगु मखु बरु घालय् ध्वका: भ्न स्याकिगु थ्व गया:गु रित ? मानवियाताया भ्या: हे अंश मदुगु थ्व गया:गु संस्कार ? थयागु क्वपुंगु रित व चलनं मानवियता न्हंका छ्वबयेगु सिवाय् मेगु छुं याइ मखु । मानवियताया ग: किइगु थयागु संस्कार जिं माने मयाना । छिकपिसं न्ह्यागु हे धयादी सां जित: जिमि मां हे त:धं ।”

“छं धा:गु खँ मखुगु मखु । मां धयाम्ह त:हे धं । थ्व खँय् छुं धायेथाय् मदु । तर भीसं माने याना वया च्वनागु शुद्र अशुद्र धयागु नं ला ल्वमके मजिल । थ्व खँ सिइका याये मा:गु ज्या यायेगु भीगु संस्कृति ख: । परंपरा ख: । अले धर्म नं ख: ।” बाज्यां धाल ।

संस्कृति, परंपरा, धर्म धायेवं मिखा तिसिना विइमा: धयागु दुला ? परंपरा व संस्कृति ला मनूतय्गु अस्तित्व बोध याकिगु जक जुइ । धर्मला मानवियताया अर्थ छ्याना क्यनिगु जुइ मा:गु । तर थन थुंकिया अ:ख: जुया च्वन । थुकथं मनूयागु हे ल्या: मदयेकिगु गया:गु परंपरा, संस्कृति अले धर्म भीसं माने याना च्वनागु ? थ:म्हं दयेकागु थ्व रिति रिवाजया नामय् थ:त हे बह: तयेगु चलन यात धा:सा व्दं सुयागुं मखु । भीगु जक हे ख: । अय्जूगुलिं सिइक सिइकं, चायेक चायेकं व्दंकेगु जिगु मानवियतां मव्यू । छिकपिसं न्ह्याक्व हे धयादूसां वयागु खँय् छिकपिनिनाप जिगु सहमति मदु ।” श्रीं धाल । कथहं .....

शंखधर दिवसया लसताय् अन्तरक्रिया ज्याभवः

ज्वजलपा वा:पौ

नेपाल संवतया प्रवर्तक शंखधर साख्वा:यात सरकारं राष्ट्रिय विभूति घोषणा या:गु दियात लुमंका: दैय् दसं शंखधर दिवस हना वयाच्वंगु दु । शंखधर साख्वालं नेपाल संवतया सुरु यानादीगुलिं वय्क:या योगदानयात लुमंका: थीथी खल: पुच:तपाखें अथे शंखधर दिवस हना वयाच्वंगु दु । शंखधर साख्वा:या भ्वालय् स्वांमा: वखायेकेगु नापं थीथी ज्याभव: याना वयाच्वंगु दु । थ्व हे भ्गलय् नेवा:तय्गु राष्ट्रिय संगठन नेवा: देय् दबुलिं शंखधर साख्वा: व नेपाल संवत् विषयस अन्तरक्रिया ज्याभव: या:गु दु । येंया नेपा: व्यांक्वेटय् शंखधर दिवसया लसताय् उगु ज्याभव: जुगु ख: ।

नेवा: देय् दबूया नाय: नरेश ताम्राकारया सभापतित्वय् जुगु उगु ज्याभवलय् नेपाल संवतया विषययात कया:काशीनाथ तमोटया लिसं थीथी व्यक्तिपिन्सं बिचा:त:गु ख: ।

ज्याभवलय् नेवा: देय् दांभरी अन्जीता खडगी लसकुस यानादिगु ख:सा ज्याभव: दबुया मू छयाञ्जे माइलाबाबु द्य:ला न्त्याकादिगु ख: ।

-निलन कुमार थेचमि

छंगु नुगलय् घा: यानागु मखु ।
विवशताय् जिं त्व:ता: वनेमाल
॥

छ दिन जिगु नुगलय् थौन...
मतिनाया ल: विया: त्वय्का:
तयागु ॥२

नापं सीगु नापं म्वाय्गु ।
वचं ख: जिं वियागु, त्व:तागु
मखु
परदेश वनेमाल.. म्हिग: ..जि
ईया द्रवपं ख:, जिगु ... मखु

ई.... दतकि... किपा:..... छंगु
स्वस्वं नुग: खय्का: च्वनागु ॥
लुमन्ति वइगु सिमाक्वय् च्वनागु
न्हयोने वया:.... हिसिया: वइगु

मखु

थ:.... सिना: नं म्वाका:... तया
छंगु जिगु मतिनां .... त्व:गु....
नुगलय् घा: यानागु मखु....

वनेमाल जि...थ:गु देय् त्व:ता:....
वचं... भ्नीगु, वामय्
त्वा:थला:.....

च्वनेमाल जि, ई या चाक: दुने
छंगु मतिना:या घा:.... लाका:....
लुमन्ति... वइगु ख्वा:.... छंगु..
मिखाय् ख्वि.. जाया: वइगु...

छंगु नुगलय् घा: यानागु मखु
विवशताय् जिं त्व:ता: वनेमाल ॥

छ.. दिन जिगु नुगलय् थौन...
मतिनाया ल: विया: त्वय्का:
तयागु ॥२

जिं खनागु –न्हूदँया नसंचा उलेज्या

कमलेश महर्जन

थांवहा:, किपू-१

थुगु दँ ने.सं.११३८ न्हूगु धंगं नसंचा उलेज्या वचा:गु दु । छुं नं नख: चखयात समय सापेक्ष परिवर्तन याना यकेमा: धैगु बिचा:यात ल्वयक थुगुसिया नसंचा उलेज्या जूगु खने दुगु ताल । थुगुसिया नसंचा उलेज्या गोर्खा वियरमय जूगु थें ताल । ग्वसा: खलया दबुलिइ व त्वालय स्वस्वथाय् गोर्खा वियरया व्यानरत जक खना । थ्व जक मखु लक्ष्मी पुजा खुन्हु जूगु साँस्कृतिक कार्यक्रम तकनं दर्शन वचत सहकारी ग्वसा: ग्व:गु थें जुल ।

थुलिजक मखु दबुलिइ वचा:त:गु त:पागु व्यानरय् तकं त:थाय् मछि द्रंका: त:गु खने दु, गथे कि भिन्तुना जुइमा:थाय् ('भिन्तुना', कार्यक्रम जुइमा:थाय् 'कार्यतृम' जुयाच्वंगु खना रञ्जना लिपिइ । अपाय् पा:गु व्यानरय् शंखधरया किपा गनं खनेमदु, वरु बुढा(बुढीया किपा खना, थ्व गुलित पाय्छि ग्वसा: खलकं वा: चायेकेमा: । छु आर्थिक ग्वहालि बिल धायेवं वैगु नां व किपा जक वयवय् यायेगु ख:सा न्हूगु सम्वतया मौलिकता, शंखधरया किपा व ग्वसा:खल: स्वंग: ल्वंहंया अस्तित्व गन वन ग्व ? थ:त वपाला यागु ज्याभव गुलित महत्व व अर्थ जुल ग्वसा: खलकं थुइकेमा, त्वा:यागु नां गुलि च्वजाल ? सीध्वाखा दुगु ऐतिहासिक व साँस्कृतिक समलत्वायात गब्ले वयंका: ज्या याये मज्यू । भलसा काये लिपा वैगु छुं नं कथंया त्वा:यागु सामुहिक ज्या त्वा:यागु म्हासिका व इज्जत च्वनिइ कथं याइ धका: ।

आइकवं पा: कुब्युपिं ग्वसा: खल: वा त्वालं याइगु नसंचा उलेज्याय् कुँखने थाय् मदय्क यायेमा धका: मनं तुनां च्वना । न्हूगु धंगं यायेगु नामय् नेवा: मौलिकता मतनेमा ।

नेवा: भाय्या किपूपाखें पिहां वइगु ज्वजलपा वा:पौ व्वनादिसं । नेवा: जुयाया गौरव यानादिसं

युवा पत्रकार श्रीकृष्ण महर्जन

INDIGENOUS Tv सं

नेपालभाषाया ज्याभवः
नेवा: सरोकार

सोमवा: बहनी ६:३०, मंगलवा: सुथय् ५:३० व
न्हिनय् १२ ता इलय्

खस नेपाली भाषाको
कार्यक्रम

जन सवाल

विहिवार बेलुकी ९ बजे, आइतवार राती
२:३० र मंगलवार विहान ८ बजे

